

Príspevek ke článkům v publikaci

Epidemiologie a terapie komplikací onemocnění diabetes mellitus v České republice

Vnitř Lék 2015; 61(11, Suppl 3): 351–3553

Vážená redakce,
v současnosti je základním cílem léčby diabetu zejména prevence pozdních komplikací. Jednou z nejzávažnějších pozdních komplikací kombinované etiologie je syndrom diabetické nohy. Fatálním terminálním stavem syndromu diabetické nohy je amputace.

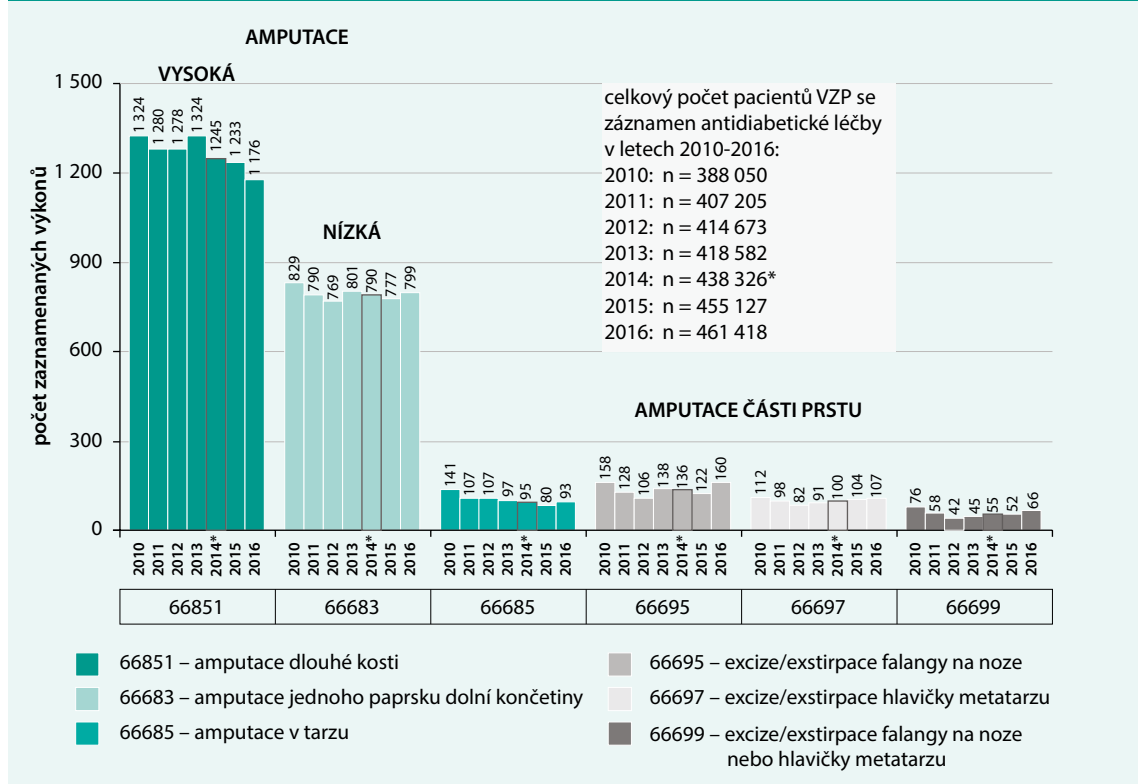
Amputace představuje nejen objektivně závažný následek diabetu, ale je zejména mutilujícím subjektivním prožitkem. Z ekonomického hlediska se také jedná o jednu z nejnákladnějších komplikací, přitom je to komplikace preventabilní. V řadě systémů se proto používá incidence amputací jako integrální, dobře verifikovatelný a sledovatelný ukazatel kvality komplexní péče o pacienty s diabetem.

Pro správnou interpretaci dat je třeba vycházet ze současného trendu – pro zachování kvality pacienta se upřednostňuje co nejmenší rozsah amputované části končetiny. To znamená, že pouze počet amputací bez rozlišení rozsahu nemůže být přijat jako validní kritérium kvality péče o pacienty s diabetem. Současné platí axiom, že incidence (i prevalence) pozdních komplikací je funkcí délky probíhající nemoci. Čím déle žijí nemocní s diabetem, tím vyšší je pravděpodobnost, že se komplikace objeví (samozřejmě v závislosti na dlouhodobé kompenzaci diabetu a léčbě komorbidit).

V roce 2014 byla publikována analýza z dat VZP, která prokázala, že trend v incidenci vysokých i nízkých amputací u pacientů s diabetem u pacientů léčených anti-

Graf 1. Provedené výkony na diabetické noze u pacientů se záznamem antidiabetické léčby v datech VZP v letech 2010–2016: počet výkonů zaznamenaných v letech 2010–2016.

Zdroj: Data VZP 2010–2013 a 2015–2016 (NRHZS)

*hodnoty pro rok 2014 byly aproximovány, jelikož příslušná data jsou v NRHZS aktuálně nedostupná

diabetiky jeví v České republice příznivou tendenci [1], a to zejména v kontextu snižující se mortality (a tedy prodloužené očekávané doby dožití) [2]. Protože Diabetická asociace České republiky díky VZP získala nová, recentní data, byla provedena doplňující analýza, která prokázala naprosto jedinečný trend v poklesu relativní incidence vysokých amputací při nezvýšeném počtu amputací nízkých (graf 1). V absolutním vyjádření jsou počty přibližně stejné (graf 2), což však opět znamená, že je to pozitivní trend, protože mortalita pacientů s diabetem v České republice setrvale klesá.

Předkládaná data jsou v korelaci s primárními údaji ze založeného Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS), který umožňuje hodnotit anonymně i kompletní populaci pacientů s diabetem v ČR.

Výsledek je dokladem velmi kvalitní zdravotnické péče nejen specialistů diabetologů, ale celého systému zdravotnictví. Vynikne obzvláště ve srovnání s daty publikovanými pro USA [3].

Literatura

1. Piňhová P, Honěk P, Dušek L et al. Incidence amputací u pacientů s diabetes mellitus v České republice v letech 2010–2014. [Incidence of amputations among patients with diabetes mellitus in the Czech Republic from 2010 to 2014]. Vnitř Lék 2015; 61(11 Suppl 3): 3521–3524.
2. Brož J, Honěk P, Dušek L et al. Mortalita pacientů s diabetes mellitus léčených perorálními antidiabetiky v České republice poklesla během let 2003–2013 a přiblížila se populačnímu průměru. [The mortality of patients with diabetes mellitus using oral antidiabetic drugs in the Czech Republic decreased over the decade of 2003–2013 and came closer to the population average]. Vnitř Lék 2015; 61(11 Suppl 3): 3514–3520.
3. Gregg EW, Li Y, Wang J et al. Changes in diabetes-related complications in the United States, 1990–2010. N Engl J Med 2014; 370(16): 1514–1523. Dostupné z DOI: <http://dx.dou.org/10.1056/NEJMoa1310799>.

prof. MUDr. Milan Kvapil, CSc.

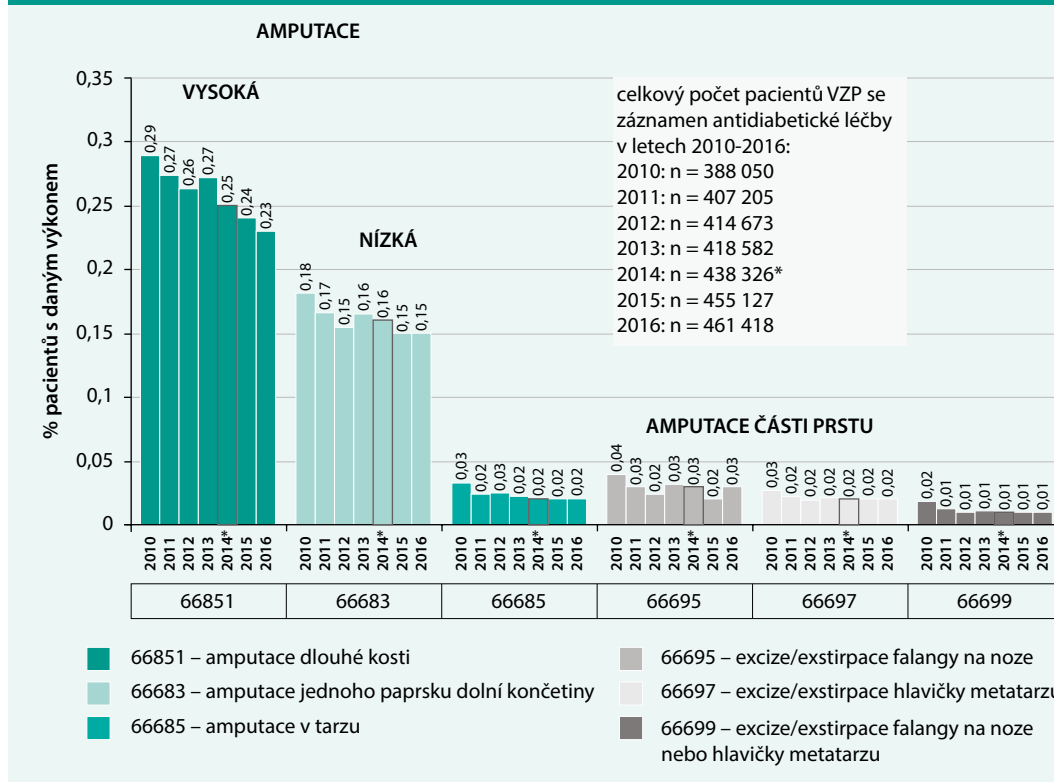
✉ milan.kvapil@fnmotol.cz

Interní klinika 2. LF UK a FN v Motole, Praha

www.fnmotol.cz

Doručeno do redakce 24. 4. 2018

Graf 2. Provedené výkony na diabetické noze u pacientů se záznamem antidiabetické léčby v datech VZP v letech 2010–2016. Počet výkonů zaznamenaných v letech 2010–2016 vyjádřený v procentech počtu pacientů. Zdroj: Data VZP 2010–2013 a 2015–2016 (NRHZS)

*hodnoty pro rok 2014 byly aproximovány, jelikož příslušná data jsou v NRHZS aktuálně nedostupná